

Ministerstvo zdravotnictví vydává českou verzi doporučení ke správnému (ne)používání ochranných stínících pomůcek pro pacienty při RTG a CT vyšetřeních

13.9.2024 - | Ministerstva zdravotnictví ČR

Po mnoho let se ve zdravotnictví při diagnostických výkonech používají ochranné pomůcky s materiálem pohlcujícím záření. Známe to každý.

Přijďme na rentgenové vyšetření, kde je na nás umístěn gumový kryt nebo plát. A to se záměrem ochránit některé citlivější orgány. Díky technologickému pokroku a novým vědeckým poznatkům se ale ukazuje, že ochranné stínění ve skutečnosti prakticky není potřeba. A co víc, v některých případech dokonce může kvalitu zobrazení snížit nebo i zvýšit dávku záření.

V návaznosti na to stále více studií, mezinárodních stanovisek a doporučení užitečnost a účinnost těchto pomůcek zpochybňuje. Po celém světě dochází ke změně v jejich používání. Především proto, že většina radiologie je dnes téměř výhradně digitální a u digitálních snímků dochází často k poškození diagnostické kvality snímku, pokud se v něm někde taková kontrastní pomůcka objeví.

Negativa tohoto mnoho let používaného opatření tak přebila jeho pozitiva, která se navíc v průběhu posledních let na základě nejnovějších poznatků ukázala jako významně nižší, než se dlouhodobě předpokládalo.

Pokud ovšem pacient i navzdory poučení o nevhodnosti ochranných pomůcek na jejich použití nadále trvá, je možné mu samozřejmě vyhovět. Pak ale nemá pomůcka jiný efekt než ten psychologický a musí se zajistit, aby nedošlo ke kompromitaci kvality snímku.

V České republice podporuje změnu v používání kontaktního ochranného stínění pacientů v radiodiagnostice Ministerstvo zdravotnictví, Státní úřad pro jadernou bezpečnost i odborné společnosti, které se zabývají lékařským ozářením. Proto bylo ve spolupráci všech dotčených zpracováno české doporučení ke správnému (ne)používání ochranných stínících pomůcek pro pacienty při RTG a CT vyšetřeních, které tímto Ministerstva zdravotnictví vydává k implementaci do praxe lůžkových i ambulantních poskytovatelů zdravotních služeb, jejichž součástí je diagnostická aplikace lékařské ozáření.

Toto doporučení vychází z Evropského konsenzu k používání kontaktního ochranného stínění pacientů, přičemž zohledňuje platnou národní legislativu a Národní radiologické standardy.

<https://mzd.gov.cz/ministerstvo-zdravotnictvi-vydava-ceskou-verzi-doporuceni-ke-spravnemu-nepouzi-vani-ochrannych-stinich-pomucek-pro-pacienty-pri-rtg-a-ct-vysetrenich>